

следната година, и живѣе, промѣнило, въ разни голѣми европейски центрове, посещавайки и Америка — като концертиращъ пианистъ и компонистъ. Напоследъкъ — отъ 1928 има свое по-продължително мѣстоожителство въ Парижъ. П. е, следъ Стравински, най-значителния представител на съвременото руско музикално творчество, съ самобитни черти на музикалното хрумване, и особеностъ въ композиционната техника. Творби: 3 симфонии (отъ които една класическа, въ която майсторски се наподобява стила на класиците), една симфониета, една симфоническа поема („Седемъ, тѣ сѫ седемъ“!) за теноръ, хоръ и скрестиъръ, една „Скитска“ сюита, една балетна сюита, една увертиора на еврейски теми — за оркестъръ, 3 концерта и едно „Дивертименто“ (Парижъ 1929) за пиано и оркестъръ, 5 сонати за пиано, единъ концертъ за цигулка съ оркестъръ, единъ квинтет за цигулка, виола, обой, кларинетъ и пиано; едно скрето за 7 фагота, единъ балетъ, оперитъ: „Маргалина“, „Любовъта къмъ тритъ портокала“, „Играчът и огнениятъ ангелъ“, „Картонграчъ“ (по Достоевски), малки клавирни и други инструментални соли, пѣсни и др.

Прокшъ, Йозефъ — Proksch, Joseph — клавиренъ педагогъ и компонистъ, род. 4 авг. 1704 въ Райхенбергъ (Чехия), умр. 20 дек. 1864 въ Прага, училъ Ложиеровата система на общо занимание въ Берлинъ, следъ което основава въ Прага музикално училище, писалъ: Музикаленъ „Vade-mecum“, „Общо учение за музиката“ (1857), „Опить за една рационална учебна метода по пиано“, „Афоризми върху католическа църковна музика“ (1858), и компониралъ: концертъ за три пиана, сонати, канати, меси и аранжименти за 4—8 пиана — на оркестрови творби. П. е билъ слѣпъ.

Пролацио, лат. prolatio — въ мензуралната музика, се нарича опредѣленото относителната стойност на нотите. Напр. П. мажоръ е, когато семибревисъ съдѣржа 3 миними; П. миноръ — когато съдѣржа 2 такива

Пропорсионъ, фр. proportion, лат. proportio — при мензуралната нотописъ, показва такта, resp. темпото,

чрезъ дробитъ $\frac{2}{1} \frac{3}{1} \frac{2}{2} \frac{4}{3}$ или $\frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{2}{3} \frac{3}{4}$. Дробитъ $\frac{8}{1}$, напр., означава ускорено темпо, защото на едно единствено нормално време тукъ съответствуватъ три семибревисъ.

Проприетасть, лат. proprietas — се нарича при теорията на мензуралната музика значението на началната нота на една лигатура. При възходяща лигатура тя е една бревисъ, безъ черта, при низходяща — тава съ черта.

Проприумъ мисе, лат. proprium missae — се наричатъ въ католическата литургия пѣснопѣнията, които се промѣнятъ при всѣки недѣлеиъ и празничнъ день: Introitus, Graduale, Halleluja, Fractus Offertorium и др. — до като въ **Ординариумъ** се съдѣржатъ пѣснопѣнията, които оставатъ неизменни презъ цѣлата година.

Проске, Карль — Proske, Karl — род. 11 февр. 1794 въ Грюблингъ (Силезия), умр. 20 дек. 1861 — училъ медицина и теология, свещеникъ, хоровъ викарий и каноникъ въ Регенсбургъ, заслужилъ за музикалното изследване чрезъ реставрирането — издаването на ново-църковните творби на старите компонисти (отъ XVI и XVII в.). П. е пръвъ, който издава Палестриновата „Missa papae Marcelli“ — въ трите преработки: оригиналната на бгласа, четиригласната на Анерио, и двухорната на 8 гласа на Суриано. 1853 започва издаването на своето важно дѣло — сборницътъ: „Musica divina“, съдѣржащи творби на всички голѣми църковни компонисти, а 1855 — други сборници: „Selectus novus missarum“ (1855—59). П. е притежавалъ една много богата библиотека, която завещава на Регенсбургския епископъ, но е на разположение на желаещитѣ да я използватъ за научни цели.

Просницъ, Адолфъ — Prosniz, Adolf — клавиренъ педагогъ и музикаленъ историкъ, род. 2 дек. 1829 въ Прага, умр. 23 февр. 1927 въ Виена, училъ при Прокшъ и Томашекъ въ Прага, професоръ въ Виенската консерватория. Писалъ: „Наржчикъ за клавирната литература“ (2 тома — 1884—1907), „Избрани при мѣри къмъ всѣки наржчикъ по